

Verzekeringen en uitsluiting van verslaving

In dit tijdschrift wordt onder vraag 48 ingegaan op uitsluitingen in de verzekeringsvoorwaarden van kosten ten gevolge van een verslaving (1984, bl. 2143). Gevraagd wordt onder andere of, indien er meer maatschappijen een uitsluitingsclausule kennen, er mogelijkheden zijn om deze maatschappijen onder druk te zetten deze situatie te beëindigen. Voorts wordt in het antwoord gesteld dat het te wensen ware dat de ziektekostenverzekeraars zich eens over dergelijke uitsluitingen zouden beraden, bijvoorbeeld in het verband van het Kontaktorgaan Landelijke Organisaties van Ziektekostenverzekeraars (KLOZ). Een en ander geeft ons aanleiding u van het volgende in kennis te stellen.

Met circulaire d.d. 13 april 1977 heeft het KLOZ de ziektekostenverzekeraars geadviseerd uitsluitingen met betrekking tot de vergoeding van kosten ten gevolge van

verslaving te laten vervallen. Hierbij werd geconstateerd dat de medische professie in grote meerderheid alcoholisme als ziekte aanmerkt, evenals dit het geval is ten aanzien van drugverslaving. Dit KLOZ-advies is nog steeds van kracht. Ten aanzien van het karakter van KLOZ-adviezen zij echter opgemerkt dat ziektekostenverzekeraars niet verplicht kunnen worden dergelijke adviezen over te nemen; in praktijk echter blijkt dat adviezen in grote mate nagevolgd worden.

Het is ons bekend dat een beperkt aantal ziektekostenverzekeraars ten aanzien van het onderhavige onderwerp beperkende bepalingen kent. Indien verzekerden hierdoor in problemen geraken, en het KLOZ om bemiddeling verzoeken, zal het KLOZ – onder verwijzing naar genoemd advies – de betrokken verzekeraar verzoeken de beslissing om deze kosten niet te vergoeden te heroverwegen. Via deze – ad hoc – procedure wordt getracht het probleem te ondervangen.

Houten, november 1984

R. SCHEERENS

BOEKAANKONDIGINGEN

I. MESCHAN en D.J. OTT, *Introduction to diagnostic imaging*. 372 bl., fig., tabellen. Saunders, Philadelphia 1984. Prijs: ingen. £ 19,50.

Dit boekje is bestemd voor gebruik door medische studenten en huisartsen en beoogt een overzicht te geven over het gehele terrein van de radiodiagnostiek. Dr. Meschan heeft een aantal zeer bekende leerboeken op zijn naam staan, maar die zijn geleidelijk zo omvangrijk geworden dat ze niet goed te gebruiken zijn in het onderwijs van medische studenten.

Het hier aangekondigde boekwerk heeft tot doel de leerstof in een acceptabele dosis aan te bieden, maar het gaat nog altijd om een boek van 350 pagina's, met zeer veel gedetailleerde informatie. De foto's zijn fraai, maar de typografie is wat rommelig, waardoor het boek niet aantrekkelijk is als studiemateriaal. Voor het gebruik aan Nederlandse universiteiten lijkt het boek mij te omvangrijk.

A.E. VAN VOORTHUISEN

R. PORITSKY, *Neuroanatomical pathways*. 94 bl., fig. Saunders, Philadelphia 1984. Prijs: ingen. £ 9,95.

Dit boek is bestemd voor studenten, die zich in neuro-anatomie gaan verdiepen. De auteur heeft in dit boek een element van zelfwerkzaamheid ingevoerd, omdat hij van mening was dat vele studenten zich gemakkelijker een stof eigen maken, wanneer er ook een doe-het-zelf element in de studie wordt ingebouwd. Deze originele opzet verdient waardering. De afbeeldingen kunnen door de student met viltstiften worden gekleurd, zodat bepaalde circuits van andere kunnen worden onderscheiden. Het geheel vormt derhalve een neuro-anatomisch kleurboek. De tekeningen zijn zeer duidelijk en van hoge artistieke kwaliteit. Sommige tekeningen suggereren zelfs diepte in de structuren. De tekeningen kunnen langs een geperforeerde lijn uit het boek worden gescheurd en na afwerking in een map worden opgeborgen. De bijgevoegde tekst is eenvoudig maar helder van opzet, zoals in een goed geschreven klapper. Litera-

tuurverwijzingen ontbreken geheel. Voor wetenschappelijke meningsverschillen is geen plaats ingeruimd; dit was ook niet de opzet van de auteur.

Het neuro-anatomische kleurboek van Poritsky kan warm worden aanbevolen aan studenten, die zich de neuro-anatomie eigen willen maken. Voor neurologen in opleiding, wier neuro-anatomische kennis wat verbleekt is, vormt dit boek een uitstekende repetitie-cursus.

F.C. STAM

Neue Konzepte der Diagnostik und Therapie des Mammakarzinoms. (Bericht über die I. wissenschaftliche Tagung der Deutschen Gesellschaft für Senologie: Vor- und Frühstadien des Mammakarzinoms.) Onder redactie van F. KUBLI en D. VON FOURNIER. 237 bl., fig., tabellen. Springer-Verlag, Berlijn 1984. Prijs: geb. DM. 88,-.

In deze bundel zijn de voordrachten verzameld, die werden gehouden op de recente oprichtingsvergadering van het „Deutsche Gesellschaft für Senologie”. De aandacht wordt vooral gericht op de diagnose en de behandeling van de voorstadia van mammacarcinoom en van de zg. „minimal cancers”. Ook enkele andere actuele problemen bij de behandeling van het mammacarcinoom worden besproken. Het geheel geeft een goed overzicht over het beleid ten aanzien van mammacarcinoom in Duitsland.

Door het opnemen van verschillende, soms evident tegenstrijdige, visies op een zelfde vraagstelling (bijv. indicatie voor adjuvante therapie, indicatie en vorm van electieve chirurgische therapie bij „high risk”-situaties) wordt terecht aangegeven dat lang niet over alle problemen een communis opinio bestaat. Deze zonder overkoepelend commentaar, diametraal tegenover elkaar staande, soms apodictisch gebrachte meningen zijn wel verwarrend (en bij oppervlakkige, fragmentarische lezing misleidend) voor lezers die niet vertrouwd zijn met de realiteit van nog onbeantwoorde vragen.

J.A. VAN DONGEN